

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 300 Lei. — Șase luni 150 Lei. — Trei luni 80 Lei. — Pentru străinătate un an 600 Lei. Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marți și Vineră

Prețul inserțiunilor: un șir pe 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Cu privire la patriarhat...

Când e să ne exprimăm asupra necesității și asupra legitimității înființării unei instituții atât de însemnate cum este patriarhatul în sinul unei biserici naționale ortodoxe, care a fost dela originea sale parte constitutivă a marelui bisericești oriental, nu trebuie să ne conducem numai de considerații privitoare la viața exterioară a bisericii, cum ar fi bunăoară cele privitoare la desvoltarea organizației bisericești din punct de vedere canonic, nici să ne inspirăm din faptul că instituția există în cutare biserică omodoxă de vreme îndelungată, nici numai de criterii de ordin politic.

Pentru a introduce o instituție în biserică nu se validează, cel puțin nu totdeauna, aceeași mentalitate ca și pentru a introduce un așezământ, o lege, o dispoziție oarecare în stat. S-au văzut adeseori creându-se în diferitele comunități creștine instituții bisericești plecând dintr'un spirit de rivalitate, nobilă în sine, dar rău înțelesă sau prematur concepută, care instituții n'au putut justifica prin viața lor ulterioară rațiunile și mai ales nădejile, legate de existența lor.

În biserică se cade să privim instituția, mai înainte de a o întemeia, în ea însăși, în ființa ei proprie, intimă, esențială, în istoria ei peste tot locul, unde ea a existat; se cade să considerăm dacă condițiile cerute de instituție ca atare în vederea propășirii sale sânt oare date, prielnice, favorabile; dacă e reclamată ca o condiție sine qua-non de viață de interesele vitale și superioare ale bisericii și nu numai de interesele periferice ale acestei vieți bisericești.

Dupăce instituția patriarhatului există de mult în unele din bisericile ortodoxe, după ce ea a dăinuit mai mult sau mai puțin într'una sau într'ală dintre ele, de ce n'am considera oare rezultatele obținute la fața locului, acolo unde a existat și atât cât a trăit patriarhatul drept criteriu de deliberare și de orientare în scopul înființării lui la noi?

O privire scurtă istorică asupra patriarhatelor ortodoxe, asupra rezultatelor mai mult sau mai puțin fericite, realizate de ele, se impune de sine, dacă nu pentru alt scop, cel puțin pentru a ne informa despre calea canonică, urmata cu prilejul întemeierii lor, care va trebui urmată și cu înființarea patriarhatului românesc, dacă vrea să fie canonic. Facem abstracție în această ochire retrospectivă de cele patru patriarhate istorice orientale, care datează

din veacul al IV-lea al erei creștine, la întemeierea cărora au contribuit alte considerații ori împrejurări politice, culturale, geografice etc., decât cele care au produs patriarhatele: bulgar, bulgaro-român, sârbesc și rusesc.

Patriarhatul bulgar, înființat de țarul Simeon în secolul al X-lea în capitala primului imperiu bulgar, în Preslaw, a avut ca și imperiul „Țarului Bulgarilor, și împăratului Romanilor” o viață scurtă și deodată cu distrugerea acestui imperiu de către împăratul bizantin Vasile II Bulgaroctonul, la orice fel de desvoltare ar fi ajuns în timp de un secol, se prefăce în cele din urmă într'o arhiepiscopie de Ochrida, care se bucura de o anumită independență față de patriarhia constantinopolitană.

Patriarhatul româno-bulgar de Târnava a avut o existență efemeră și stranie în același timp și a apus împreună cu statul omonim, care a fost desființat de Turci la sfârșitul veacului al XIV-lea.

Biserica sârbă și-a câștigat în urma constituirii din punct de vedere politic a statului sârbesc, sub Sava Nemanja în secolul al XIII-lea o anumită autocefalie, și numai sub regele Ștefan IV Dușan se proclamă *ex proprio motu* patriarhatul sârbesc de Ipek, la 1846, ajungând în stare de schismă cu patriarhia din Constantinopol, care l-a recunoscut de canonic abia la 1376. Acest patriarhat a dăinuit până la 1767, supraviețuind împărăției sârbești, nimicite de Turci.

Desvoltarea succesivă, zice un scriitor rus, pe care o luase monarhia moscovită în veacul al XVI-lea, aduse cu sine necesitatea de a da bisericii rusești o organizație mai conformă cu extensiunea imperiului.

Clerul devenise nemărginit de bogat și extrem de puternic, necesitatea unei independente a bisericii rusești deveni evidentă atât din punctul de vedere al clerului, cât și din cel al statului.

Sub țarul Teodor fiul lui Ivan IV-lea și sub guvernul ministrului său Boris Godunov, atunci Richelieu atotputernic al Rusiei, mai târziu țarul Boris, s'a născut ideea ridicării patriarhatului în Rusia.

Modul, cum a fost înființat acest patriarhat în persoana lui Iov, cel dinăi patriarh al Moscovei (1589-1605), dovedește odată mai mult cu câtă fidelitate religioasă au păstrat biserica rusă și țarii stricta observanță a regulilor (statutelor) bisericii orientale, așa cum au fost ele stabilite de către cele șapte sinoade ecumenice.

«Cele patru patriarhate de Constantinopol, Alexandria, Antiohia și Ierusalim, asistate de sinoadele lor respective, în conformitate cu dreptul canonic, fură chemate să statueze asupra cererii bisericii rusești.

Biserica orientală, urmând formelor legale și principiilor canonice, recunosc legitimitatea cererilor bisericii rusești și confirmă ridicarea acestei biserici la rangul de biserică națională rusă, patriarhală cu același titlu ca și cele patru biserici apostolice, — cu titlul de al cincilea patriarhat ortodox, cu o independență deplină și întregă.

Cel dinăi între patriarhii orientali, Ieremia al Constantinopolului, veni la Moscova pentru a consacra pe noul patriarh rusesc în numele Bisericii Maice.

Acesta a fost o nouă ocaziune pentru a strânge din nou și pentru a proclama strict menținere a întregii legislațiuni canonice ab ant quo. Demnitatea patriarhului Moscovei deveni *electivă*, după cum este ea până astăzi pentru scaunele din Constantinopol, Alexandria, Antiohia și Ierusalim, și țarul n'a avut decât dreptul de protestare în fața unui sinod împotriva unei alegeri, ce suferia de defecte formale.

Nici în acest moment, nici mai târziu, atâtă vreme cât a existat demnitatea de patriarh al Moscovei, țarul n'a avut nici când, nici n'a revendicat, nici n'a exercitat vr'un drept de confirmare a alegerii indeplinite.

Istoria următoare a dovedit cât de neindestulătoare s'a aflat puterea țarului, când țarul Alexu (tatăl lui Petru cel Mare) voi să aibă depunerea unui din cei mai renumiți patriarhi ai bisericii Rusiei. Acest rezultat n'a putut fi obținut decât prin mijlocirea unui sinod și prin mijlocul unei noi cereri de ajutor către patriarhii de Răsărit.

Acum să aruncăm o scurtă privire asupra rezultatelor fericite, pe care le-a avut patriarhatul Rusiei, în decursul celor 110 ani, cât a durat această instituție. Din momentul, în care el a fost așezat în același rang cu patriarhii bisericii ortodoxe orientale, patriarhul Rusiei a văzut raporturile sale cu ilustrii săi colegi, determinându-se cu mai multă claritate. Din acest fapt a umat un mare bine pentru biserică sa. Înălțat în ochii credincioșilor săi prin acea promoție oficială a întregii biserici, care recompensa într'ansul serviciu strălucite, întâlul păstor al bisericii obținut

¹ Apropos de quelques jugements sur l'Eglise de Russie, par N. N. (B. Mansouroff). Leipzig 1874. p. 11-13.

o influență mult mai mare decât mai înainte. Istoria dovedește că patriarhii ruși au fost nu numai păstori zeloși pentru binele turmei lor, ci totodată niște puternici susținători ai ordinii civile, protectorii științelor, prietenii țarilor și consilierii săi în interesul patriei. Sfatul lor aveau așa mare influență, încât țarii puneau în fruntea ordonanțelor lor această formulă: «Din binecuvântarea Domnului Nostriu, Patriarhului». Tot timpul administrației lor s'a semnalat prin îngrijirile stăruitoare, pe care le depuseră ei pentru organizația bisericii. S'a simțit pe atunci lipsa de o organizație mai desăvârșită. Puțin timp după întemeierea patriarhatului, înălțarea familiei Romanov pe tron a fost începutul ameliorărilor succesive pe terenul serviciilor publice. Patriarhii urmărită acestei impulsii în ce privește biserica; ei reformară încetul cu încetul abuzurile dintr'nsa, procedând totdeauna cu blândețe și cu înțelepciune, și așezară în clerul rusesc o rânduială, care contrasta într'un chip izbitor cu disordinea clerului român la aceeași epocă. În timp ce papii se îndărătniceau în prejudecăți învechite, în timp ce ei nu se cugetau decât să opună o rezistență imposibilă mișcării veacului, și în timp ce ei aprindeau războiul civil în întreaga Europă apuseană, evlavioșii păstori rusești apucău înaintea timpului lor, simțeau necesitatea reformei și se asociau la zelul suveranilor pentru realizarea binelui societății.

În epoca întemeierii patriarhatului s'au văzut izbucnind în Rusia grave disordini, care amenințau independența și naționalitatea ei. Patriarhii, grație caracterului lor, iubirii lor față de patrie și demnității lor celei noi, avură destulă influență pentru a pară lovitura mortală, care amenința patria și instituția patriarhatului rusesc apare în istorie ca o favoare particulară a Providenței dumnezeiești pentru țara rusească»¹.

Din aceasta privire asupra întemeierii patriarhatelor amintite, constatăm mai pe sus de orice îndoială faptul, că toate aceste patriarhate au fost înființate în epoce de o deosebită înflorire politică a statelor respective, dacă și nu în epoce de o deosebită dezvoltare și înflorire bisericească în același timp. Excepție a făcut Rusia, care ajunsese la sfârșitul veacului al șaseșprezecelea una din părțile cele mai înfloritoare ale bisericii orientale, grație propagării sale religioase, ajunsese să fie o parte respectabilă și importantă a trupului lui Hristos, după cum se exprimă despre ea papa Grigore XIII-lea în Instrucțiunile sale date unui trimis al său către țarul Ivan IV-lea la anul 1576, puțin timp înainte de întemeierea patriarhatului rusesc.

Același paralelism între dezvoltarea statului și a bisericii îl constatăm, dacă aruncăm o privire asupra trecutului lor la noi. Așa întemeierea principatelor Munteniei și Moldovei avu o influență mare asupra dezvoltării organizației bisericești și aume ea atrage după sine întemeierea mitropoliilor și mai târziu cea a episcopioilor în ambele țărișoare. Faptele mari bisericești, apar și în trecutul neamului nostru ca niște fapte corolare ale faptelor mari politice, atât de congrescută a fost viața bisericii cu cea a statului și vice-versa, atât de intim a fost raportul dintre ele și sprijinul reciproc ce și l-au dat.

Pe această cale a considerațiilor și în același timp a analogiei istorice, se poate justifica necesitatea și legitimitatea întemeierii patriarhatului bisericii românești, ori care ar fi constelația ei din punctul de vedere al politicii bisericești și din punctul de vedere al propagării sale religioase și morale.

O biserică națională poate să se desăvârșească organizația sa, întrucât aceasta nu ar fi completă, creându-și instituții, în conformitate cu practicile bisericii antice care a întemeiat mai multe patriarhate în favoarea scaunelor mai însemnate din punct de vedere politic, cultural, religios, și care credea că își întărește puterea bisericească prin această întemeiere.

I. Beletă,
prof. la Academia teologică.

Din Basarabia. În bisericile basarabene se pot vedea și acum pe unele obiecte pajura împărătească rusă cu vulturul țarilor. Unii preoți din Basarabia poartă pe piept crucele dăruite de țarii Rusiei. Pentru a schimba situația aceasta în conformitate cu rânduiala bisericii noastre ortodoxe, P. S. Sa episcopul Visarion Puiu al Hotinului și Bălților a dat o circulară în 23 Decembrie 1924, în care oprește preoților din eparhia sa portul crucei date de țari. — Fostul episcop al Cetății Albe, actualul mitropolit al Bucovinei, I. P. Sf. Nectarie, dase în toamnă o circulară prin care se interzicea slujba bisericească în limba slavă în localitățile eparhiei unde elementul românesc era în majoritate. Exemplu bun de urmat și de ceilalți arhieri ai Basarabiei.

Douăzeci de ani. NEAMUL ROMÂNESC, ziarul de sub direcția dlui N. Iorga, a intrat în al 20-lea an al existenței sale. Faptul merită să fie sărbătorit de presa noastră întreagă și de cititorii pentru jertfele lui aduse în propagarea ideilor de patriotism neorihănit și de moralitate în toate manifestările vieții publice din această țară. Dorim eroilor confrate din capitală viață lungă și spornică în aceeași direcție românească și creștină, care a avut-o timp de două decenii.

Presa jugoslavă și patriarhatul român. Ziarul din Belgrad *Pravda*, organul partidului democrat, publică un articol despre înființarea patriarhatului român printr-o lege ce va fi votată de parlament.

Pravda arată că această știre a produs nemulțămire în cercurile bisericești sârbe, care zic că înființarea patriarhatului român e contrarie uzanțelor și legilor canonice. Patriarhatul sârbesc nu a fost proclamat decât după ce s'a cerut consimțământul tuturor bisericilor ortodoxe autocefale și aprobarea patriarhatului ecumenic. Hotărârea luată (?) fără consultarea celorlalte biserici, nu poate fi tolerată — spun acele cercuri, — căci printr'nsa s'ar crea un precedent periculos, care ar da puțința oricărui stat să creeze patriarhate după bunul plac.

Conferențe politice la Cluj. În 2, 3 și 4 Ianuar 1925 s'au ținut în Cluj trei conferențe politice, organizate de membrii grupărilor în jurul revistei «Societatea de mâne». La ordinea zilei a fost chestia apărării intereselor ardeleniști de către toți fruntașii ardeleni fără deosebire de culoare politică. Au luat cuvântul dnl: O. Goga, Bogdan-Duică, O. Ghișu, I. Lupuș și alții. S'a hotărât, cum se anunță, alcătuirea unui memoriu către Suveran, unde să se ceară alegeri libere.

Șefii partidului național român n'au participat la aceste conferențe politice.

Botezul Domnului în Sibiu

Praznicul Arătării Domnului s'a sărbătorit și anul acesta în centrul mitropoliei noastre cu deosebită solemnitate și paradă militară.

La ora 9 din zi era postată înaintea catedralei și rezidenței arhiepiscopiei o companie de onoare a Regimentului 90 Mihai Viteazul în frunte cu muzica militară.

La ora 9 și jumătate s'a oficiat din partea preoției din localitate sfânta liturghie în prezența I. P. Sf. Sale Arhiepiscopului și Mitropolitului nostru *Nicolae*, a corpului ofițeresc din garnizoană în frunte cu Dl. Comandant de Corp general *Chioschi*, și a autorităților civile în frunte cu domnul prefect *A. Bala*.

După terminarea sfintei liturghii a urmat procesiunea în Piața Ferdinand, unde s'a celebrat sfîntirea apei din partea I. P. S. Sale Mitropolitului nostru *Nicolae*.

Cortegiul oferea un aspect din cele mai frumoase. Înainte mergea compania de onoare, apoi muzica militară care atât la mergere, cât și la întoarcere a cântat imnuri religioase, urma corul mixt, preoimea celebrantă, apoi sub baldachin I. P. S. Sa Mitropolitul, în splendecele ornate arhiericești, cu mitra și cărja.

După baldachin urmau dnl generalii cu ofițerii din garnizoană, autoritățile civile și imens public.

În piața mare, frumos decorată cu drapele naționale, erau postate trupele garnizoanei, iar în mijlocul pieței era așezat un podiu pe care s'a oficiat sfîntirea apei. În fața podiului erau ridicate trei cruci de blocuri de gheață. A cântat corul mixt condus de prof. T. Popovici.

La rostirea ecteniei din partea I. P. S. Sale pentru Majestatea Sa Regele *Ferdinand I*, muzica militară a intonat Imnul Regal. Ear când I. P. S. Sa a cântat «In Iordan», o rază binefăcătoare de soare, a strălucit peste întreaga piață. La finea slujbei, corul mixt acompaniat de muzica militară, a cântat In Iordan.

I. P. S. Sa a botezat apoi pe cei prezenți cu apă sfîntită; a urmat defilarea trupelor în decursul căreia I. P. S. Sa a stropit drapelul și pe soldați cu apă sfîntită.

În ordinea în care a mers procesiunea, a urmat întoarcerea. Ajunși în catedrală I. P. Sf. Sa continuă stropirea cu apă sfîntită, apoi împărțește binecuvântarea.

Ordinea exemplară a fost susținută pe străzi de organele poliției, iar în piață de ostași, sub conducerea dlui colonel *Răduleanu*, căruia i se cuvine atât pentru aceasta, cât și pentru aranjarea și decorarea pieței, toată recunoștința.

Anul 1924 în sânul bisericii ortodoxe

În numărul de anul nou ziarul *Vittorul*, oficiul guvernului, aduce o serie de declarații făcute asupra anului 1924 de către conducătorii țării. Pentru importanța sa deosebită, prezentăm cititorilor noștri declarația despre activitatea ministerului de culte.

Munca intensă pe care dl Al. Lăpedatu o depune la ministerul cultelor și artelor din ziua în care a fost chemat în capul acestui departament, a fost plină de roade. Dsa s'a dovedit a fi nu numai un emerit administrator, dar și un distins îndrumător și organizator.

Eată cuprinsul expunerii pe care dl ministru a făcut o despre culte:

Anul 1924 a fost un an, care va conta în viața bisericii noastre ortodoxe ca unul din cel mai important an, pentru că s'a introdus calendarul ortodox îndreptat.

Cu toată simțința unor agenți protivnici bisericii noastre, ca și a unor propagandisti politici fără scrupole de-a turbura credința, pot să afirm azi cu toată hotărârea că aceste încercări n'au reușit, că sărbătorile Crăciunului, ca și celelalte sărbători anterioare, s'au prăsnut fără nici un incident și, deci, că se poate definitiv introduce calendarul în drept.

S'a întocmit de acord cu reprezentanții autorizați ai bisericii, cu comisiunea bisericească și cu Sf. Sinod proiectul noului legi de organizare a bisericii ortodoxe.

Proiectul este definitiv redactat și va fi prezentat imediat după sărbătorii parlamentului. Mai întâi îl vom depune la senat, unde sînt reprezentanții bisericii, și apoi la cameră.

¹ N. R. — Beloff, Etablissement du patriarchat en Russie.

In cursul anului s'au înființat nouă institute teologice ortodoxe la Cluj și Oradea-Mare. In vechiul regat s'au început lucrările pentru construirea noilor localuri de seminar la Huși, Dorohol și Curtea de Argeș și pentru construirea reședințelor episcopale dela Constanța.

In Basarabia s'a pus temelie nouă catedrale dela Bălți; iar In Ardeal lucrările catedrale dela Cluj au continuat în chipul cel mai activ, așa că în anul 1925 monumentală biserică s'a fle pusă sub acoperiș.

S'au acordat deasemenea ajutoare foarte numeroase și însemnate pentru construcții de biserici și case parohiale în toate părțile țării.

Direcția cultelor din minister a primit apoi o nouă organizare potrivit dispozițiilor din constituție, necesităților de serviciu și prevederilor statutului funcționarilor, cu trei direcții: direcția cultelor naționale, direcția cultelor minoritare, și direcția învățământului religios și al activității culturale.

Anul nou în capitală

S'a sărbătorit conform tradiției; membrii Familiei Regale, M.M. L.L. Regele și Regina, A.A. L.L. Regale, Principele Carol și Prințesa Elena, toți miniștrii aflați în capitala țării, înalți dignitari ai statului, precum membrii Curții de casație etc., au asistat la serviciul religios săvârșit la Mitropolie de I. P. S. Sa mitropolitul primat Miron.

După terminarea serviciului religios Familia Regală și o distinsă asistență a trecut în palatul mitropolitan, unde s'au servit gustări.

I. P. S. Sa Mitropolitul primat a dat expresiune bucuriei că poate felicita pe M.M. L.L. cu prilejul intrării în Anul-nou, a calendarului astfel îndreptat, încât să-și păstreze toate notele caracteristice ce i le-a imprimat orânduiriile bisericii ortodoxe.

Biserica noastră a făcut prin această îndreptare trei lucruri mari:

1. A adus calendarul său — măsurătoarea timpului — în posibila congruență cu legile firei și ale stelelor de pe cer, cari determină timpul și astfel a pus capăt unei sinagăgrii care nu se mai putea menține în măsurătoarea timpului;

2. A apropiat popoarele din patrie unele de altele prin biserică, la a cărei temelie stă și trebuie să stea, iubirea aproapelui, ceea ce numai în interesul consolidării țării poate fi;

3. Înmulțind zilele de lucru a contribuit la sporirea producției țării.

Sânt mulțumit că aceste importante lucruri s'au putut îndeplini în zilele domniei Majestății Voastre. De aceea doresc, ca în pace sănătos, scutit de suferințe, cari adesea ating greu sufletul omului, să gustați încă mulți ani roadele unei domnii glorioase; iar de altă parte în deplină putere și voios — cum Vă știu și vedem — să puteți conduce țara și spre alte succese tot mai simțite în toate direcțiile.

Să trăească întreaga familie regală.

Luând cuvântul dl prim ministru I. I. C. Brătianu, a zis:

Sire, Doamne, — Deși lucrurile acestea se repetă și ar putea fi considerate banale, totuși cred că e bine ca ele să fie spuse la începutul fiecărui an nou.

De aceea rog pe Majestățile Voastre să primească, de «Anul Nou», urările noastre cele mai călduroase.

Să dea Domnul, ca anul care începe să fie un an de pace, în care țara noastră harnică și liniștită să poată urmări opera de consolidare, căreia i-a închinat cu atâtă rodnică hotărâre toate puterile ei.

Vă urmă, Sire, să vedeți și în anul acesta și nelincetă, înflorind România cea mare, ce s'a făcut sub înțeleapta și înimioasă cărmuire a Majestății Voastre.

Urăm Majestății Voastre din adâncul inimii să domniți ani îndelungați, înconjurați de recunoștința unui neam care știe ce Vă datorește și care nu va uita nici odată cu câtă dragoste și credință Vă va devota întru îndeplinirea visului său de veacuri.

Să trăiți mulți și fericiți ani!

Să trăească întreaga familie regală!

Cuvântarea M. Sale Regelui e următoarea: *Din tot sufletul vă mulțumesc pentru urările ce Mi-au fost aduse atât din partea bisericii, cât și din partea conducătorilor țării.*

Adesea se zice, că urările care vin din inimă câștigă cu cât sânt mai bine simțite și câștigă ca valoare, când sânt repetate.

Multe s'au făcut în țara noastră, dar multe mai sânt de făcut. De aceea, cu drept cuvânt înținim că mai din inimă și sincer urările noastre calde pentru binele acestei țări.

În ce Mă privește, voi urma munca Mea, cu tot ce poate folosi țării noastre și sânt sigur că voi găsi ajutorul TUTUROR din țară, cari au o inimă caldă pentru poporul, pentru neamul nostru. Căci ceea ce desparte ca idee, nu trebuie ne despartă în muncă.

Doresc ca anul acesta toți să muncească cu aceeași dragoste, cu aceeași râvnă, cu aceeași căldură.

Să trăească scumpa noastră țară!

Nou abonament

Cu 1 Ianuar 1925 deschidem nou abonament, la **Telegraful Român**, cu prețurile arătate în fruntea ziarului.

Dnii abonați sânt invitați să-și înosească din vreme abonamentul, stărind pentru răspândirea organului nostru în cercuri cât mai largi.

Abonamentul se face prin mandat postal. Numele abonatului și locuința (și poșta ultimă) să se scrie legibil, la adresa **Administrația Telegraful Român, Sibiu**.

Administrația.

INFORMAȚIUNI

Piscarea Principiilor moștenitorii. În 7 I. c., au părăsit capitala Principele Carol și Prințesa Elena, moștenitorii tronului, pentru a merge în Italia, unde vor asista la parastasul dela Neapole pentru memoria ex-regelui Constantin al Greciei. În urmă Principele Carol va vizita uzinele de aeroplane din Italia, Franța și Anglia, în vreme ce Prințesa Elena va sta în Italia în sinul familiei.

Tribunal în Făgăraș. În 5 Ianuar 1925 s'a făcut la Făgăraș inaugurarea tribunalului. Ședința solemnă s'a deschis la ora 10 dim. ocupând fotoliul prezidențial dl R. Pop, prim-președinte al curții de apel din Tg-Murăș, iar fotoliul ministerului public era ocupat de dl Marcovici, procuror general dela aceeași curte. De față erau dnii miniștri Gh. Mărzescu, Tr. Moșoiu și Al. Lăpăduț și alte distinse persoane venite din capitală. Serviciul divin s'a săvârșit de p. protopop N. Borzea înconjurat de preoțimea locală. După terminarea sfintei slujbe, s'au citit decretule de numire ale dlor Const. Teodoru ca președinte și Ilie Cocea ca procuror șef. După aceea noii magistrați depun jurământul și-și ocupă locurile, președintele C. Teodoru declară tribunalul constituit. Au luat apoi cuvântul dnii: ministrul Gh. Mărzescu, C. Teodoru, D. Dobrescu, președintele Uniunii avocaților din România, O. Vasu din partea noului barou din Făgăraș, prefectul Radovici, p. protopop Borzea ș. a. La banchetul din sala prefecturii au participat 200 de persoane: dnii miniștri, prefectul județului și reprezentanții autorităților și ai tuturor minorităților din localitate.

† **Nicolae Macrea**, directorul băncii «Agricola», deputat sinodal, președinte și membru al mai multor societăți bisericești, culturale, economice etc., a încetat din viață în 2 Ianuar 1925 la clinica din Cluj, în vârstă de 48 ani, împărțit fiind cu sf. cuminicătură. Rugăciunile pentru odihna sufletului răposatului s'au făcut Sâmbătă în 3 Ianuar în capela clinicilor la ora 3 d. a., iar înmormântarea s'a făcut în Hunedoara Duminecă în 4 Ianuar, ora 2 și jumătate d. a. Odihnească în pace!

Hotărâre interesantă. Studentele unei universități americane au votat o rezoluție, prin care tinerele fete se angajază a nu mai întrebuința cosmetici, farduri, rujuri pentru buze, negru pentru ochi, nici pudră, nici cremă. Unde se vor găsi imitatoare pentru astfel de hotărâre?

Intru pomanire. Dl **Timotei Popovici**, directorul Societății Române de înmormântare din Sibiu, dăruiește 50 lei la Legatul Victor Tordășianu al fondului Azilului societății susamintite, întru amintirea prietenului său Nicolae Macrea, dir. de bancă în Hunedoara.

Correspondența pentru străinătate. Tarif poștal: Pentru o scrisoare simplă până la 20 grame pentru Austria, Cehoslovacia, Italia, Polonia și Ungaria 7 lei; pentru celelalte țări 10 lei, iar de fiecare 20 grame sau fracțiune în plus câte 5 lei. O carte poștală simplă pentru Cehoslovacia, Austria, Italia, Polonia și Ungaria lei 450, pentru toate celelalte țări 6 lei. Imprimare de orice fel câte 2 lei de fiecare 50 gr. Ziare și publicații periodice, care apar în țară, câte 2 lei de fiecare 50 grame sau fracțiune.

Se poate? Sub titlu «Semnul vremilor», ziarul săptămânal «Kath. Eket» din Satu-Mare scrie: Afliam că episcopul greco-catolic Valeriu Frențiu din Oradea Mare și Imre Bjelk «guvernator apostolic rom.-cat.» (rom. kath. apostoli kormányzó) din Oradea-Mare, vor deschide împreună în Septembrie un gimnaziu de «carter catolic», cu clase paralele românești și maghiare... — Acesta ar fi naționalismul «român» al episcopului unit dela Oradea-Mare?

În ajutorul autorităților. Se găesc multe drumuri ajunse în stare deplorabilă, — lucru foarte neplăcut pentru o mare parte de lume, și în special pentru automobilisti. Din acest motiv s'au înțeles câțiva dintr'înși — printre cari și personalități distinse — să repare înșiși drumurile, dacă autoritățile întârzie cu luarea de măsuri. S'a format, prin urmare, o asociație, în care au intrat și doamne, și dșoare, ca să poartă în anumite zile la lucru cu lopiți și târnăcoape să reprezere drumurile stricate. Acest lucru se petrece acum în Belgia. — Se va petrece, oare, după aceasta, și în alte țări?

Al cui e profitul? Manifeste și proclamații d'ale lui Troțki, lansate în Petrograd, arată că propaganda comunistă în străinătate se face «pe bani străni din sudorele proletariului», — iar câștigul (deoarece comunismul nu răsbate nicăiri) intră în buzunarul tovarășului Zinoviev.

Când se îmbătăi boii... Intr'o comună din Germania s'a vărsat din greșală zilele acestea spiritul dela o fabrică în jgheabul pentru adăpătur boilor. La adăpătur boii se îmbătăi d'a binele: s'ăreau, s'berau nebuște, iar prinși la cer, alergau și loveau în toți trecătorii, așa că în cele din urmă trebură să fie deșfugați. A doua zi era între boi un mare «Katzenjammer», o mămureală — ca între oameni.

ȘTIRI LOCALE

Comemorarea lui Avram Iancu în Sibiu din partea Școalei normale Andrei Șaguna se va face prin un festival ce se va ținea Duminecă în 18 Ianuar în teatrul orașului la ora 8 seara. Sa va ține o **conferință** despre marele erou național, corul mixt al școalei va cânta un **poem** din cântecul popular despre Avram Iancu, compus de profesorul T. Popovici și se va juca piesa **Zorile** de St. O. Iosif, sub conducerea dlui N. Bălă, directorul artistic al Asociațiunii.

Concertul meseriașilor. «Reuniunea culturală națională a meseriașilor români din Sibiu» a dat, în seara de 6 Ianuar 1925, la «Unicum», — pentru sporirea fondurilor filantropice ale societății — un concert pregătit cu multă râvnă și pricepere. Coruri mixte, dirijate de dl I. Staniciu și compuse de autori români, un solo de tenor bine cântat de dl Ioan Stoia și versuri energice și șagălnice de Coșbuc, spuse cu rar talent de dșoara Z. Cismaș, au alcătuit programul producțiunii așteptate cu viu interes nu numai de clasa meseriașilor noștri harnici, ci și de o bună parte a intelectualilor sibiieni, cari nu pretind greutăți muzicale la orice cântare d'ale reuniunilor de amatori. Umilele noastre «Frunze verzi», când triste, când vesele, cântecul patriotic, duioasele romante, toate tălmăcite cu avânt și căldură firească, ni s'au prezentat și de astădată într'un buchet ales și proporțional. Producțiunea s'a încheiat cu jocul tradițional la concertele Reuniunii, când sala mare dela «Unicum» se dovedește de obicei cu mult prea mică pentru a cuprinde întreaga asistență.

Conferențele publice, organizate de desp. Sibiu al Asociațiunii și Secția Sibiu a Asociațiunii generale a profesorilor secundari, cu con-

cursul «Extensiunii universitare din Cluj» și-au luat începutul în seria II (1925) cu ziua de luni în 12 I. c. Se știe că în Cluj s'a înființat «Extensiunea universitară», o nobilă instituție a profesorilor clujeni, cari nu doresc altceva decât ca gândurile lor curate să prindă rădăcină și să dea roade în publicul românesc. Desp. Sibiu al Asociațiunii și secția Sibiu a Asoc. profesorilor secundari români au înțeles glasul de chemare și bucurări ofără catedra de conferențiar trimișilor din Cluj, cu atât mai vădit, cu cât unii din conferențieri fac fala societăților noastre din Sibiu. Ne va fi dat astfel să ascultăm în seria a doua de conferințe probleme de sociologie, de istorie culturală, artistă, de fiziologie, de geografie.

Primele conferințe: Luni, Marți și Miercuri, în 12, 13 și 14 Ianuar: prof. I. D. Ștefănescu (București): Evoluția picturii religioase în Moldova și Bucovina. Duminecă, 18 Ianuar: prof. V. I. Bărbat (Cluj): Condițiile de dezvoltare ale culturii.

Începutul la ora 6 seara în sala prefecturii. Prețurile obișnuite.

Aviz. Conform lucrărilor Biroului de populație Sibiu, spre a constata numărul populației din orașul Sibiu, a rezultat un număr de 41.452 locuitori, în care se cuprind ofiterii și personalul civil-militar, stabil, excludându-se militarii cari fac stagiul militar. *Cons. orașene.*

Mulțămite. Subscripții ne ținem de datorință a mulțămii călduroși și pe această cale Ven. Consistor arhidiecezan, Sibiu, «Reuniunii culturale naționale a meseriașilor români din Sibiu», Corului mitropoliei din Sibiu, Reuniunii femeilor române din Sibiu suburbial interior și Băncii «Petra», cum și tuturor prietenilor și cunoscuților, cari din iristul incident al trecerii la cele veșnice a neuitatului nostru tată și ginere, Dumitru Morariu, ne-au venit în ajutor, atât materialicește, cât și cu cuvinte de mângâiere și îmbărbătare. *Elena Zai, și copiii răposatului Dumitru, Elena și Silvia.*

Teatru. Compania de opere și operete Stănescu Cerna, compusă dintr'un personal artistic de seamă și dintr'un cor numeros, reprezintă în sala teatrului orașenesc Luni și Marți, în 12 și 13 Ianuar a. c., operetele: De-aș fi rege, și Fioara din Stambul, în câte 3 acte. Începutul la ora 9 seara. Biletele se vând la Librăria Foli Poporului din strada Mitropoliei.

CĂRȚI ȘI REVISTE

A apărut: Buletinul 32 al desp. Sibiu al Asociațiunii: *Om nou se naște, 'n iaduri de dureri...*, conferință publică, pentru desăvârșirea noastră, de Horia Petra-Petrescu. Se împarte gratuit.

CONCURS

Pentru ocuparea posturilor de contabil și casier

la tipografia și librăria arhidiecezană se publică concurs cu termen până la 20 Ianuarie 1925.

Reflecții să-și adreseze cererile Comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane, indicând condițiile de angajare și aceluia documentele de calificare.

Sibiu, din ședința comisiei administrative a tipografiei arhidiecezane, ținută la 23 Decembrie 1924.

Nr. 416/1924

(116) 3—3

CONCURS

În conformitate cu decizia Preaven. Consistor arhid. Nr. 6158 Plen. din 6 Septembrie 1924 se publică concurs pentru întregirea protopopiatului ortodox român al Hunedoarei, cu termen de 30 zile dela prima apariție în «Telegraful Român».

Beneficiile împreună cu acest post sânt: a) Venitele parohiale din parohia centrală Hunedoara, cu salariul de paroh, dela stat.

b) Salariul protopopesc cu diurnele dela vizitațiile protopresbiterale.

Concurenții să-și înalinteze în termenul indicat cererile, instruite conform normelor în vi-

goare, Preaven. Consistor arhidiecezan ortodox român din Sibiu.

Hunedoara, din ședința comitetului protopresbiteral, ținută în 11 Octombrie 1924.

Președinte:

Dr. Vasile Oana,
adm. protopresbiteral.

Secretar:

Const. Dănciță,
paroh.

Nr. 10,144 Plen.

Se aprobă:

Sibiu, din ședința consistorială plenară, ținută la 19 Noembrie 1924.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 978/924

(118) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a din Streza Cârțoara, protopresbiteratul ortodox român al Avrighului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post de paroh sânt cele fașionate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post de paroh să-și subșearne cererile concursuale instruite conform normelor în vigoare la oficiul protopresbiteral în Avrigh (poșta Avrigh, județul Sibiu) până la termenul susdicat, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a cânta, cu povăta eventual celebra și a face cunoștință cu poporul și poziția locului.

Avrigh, 13 Decembrie, 1924.

Oficiul protopresbiteral ortodox român al Avrighului în înțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Căndea,
protopop.

Nr. 364/1924

(120) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Târlia protopopiatul Sighișoara, devenită vacantă prin moartea tînărului preot Nicolae Moldovan, în sensul ordinului Preavenatului Consistor Nr. 10,014 se publică concurs cu termen de 30

de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fașionate în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat; plus casă parohială și 24 jugăre porțiune canonică promisă de comisiunea reformei agrare, pe lângă cele 10 jugăre avute înainte de reforma agrară.

Concurenții își vor înalinteze cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul legal, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în parohie pentru a face cunoștință cu poporul.

Sighișoara, în 18 Decembrie 1924.

Oficiul protopopesc ortodox român al Sighișoarei în înțelegere cu comitetul parohial.

Ioan Muntean,
adm. protopop.

Nr. 888/924 Prot.

(114) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III Sâmbăta de sus apuseană din tractul protop. Făgăraș se publică concurs cu termen de 30 zile de la întâia publicare în Telegraful Român. Emolumentele sânt, pe lângă stola obișnuită și stabilită prin coala B., pentru întregirea dela stat, 5 jug. sâsie parohială.

Cei cari doresc a concura la acest post să-și înalinteze actele la subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul prescrist, și să se prezinte în parohie spre a lua contact cu poporul.

Făgăraș, la 2 Decembrie 1924.

Of. protopresbiteral în înțelegere cu comitetul parohial resp.

Nicolae Borzen,
prot.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale Dnui Ioan Meșianu, arhiepiscop și mitropolit.

Prețul legat 50 Lei plus porto postal 5 Lei

A apărut și se vinde în Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Calendarul Bunului Creștin

(Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul 1925

Cuprinde bogată materie, cu multe chipuri

Conținutul acestui Calendar este următorul: Trupul este ca earba... Pomenirea lui Avram Iancu (cu numeroase ilustrații). Calendarul îndreptat. Să-ți cunoaștem! (ocăltii). Întoarcere la biserică străbună. Icoane din biblie (Corabia lui Noe, Potopul, Turnul Babilon). Rugă (versuri). Darul crucii (povestire). Moartea Voevodui (versuri). Oraba strică treaba. Lăsați-vă de brutăr! Zece porunci pentru mame. Copil cu cornițe. În atențiunea cititorilor. Fieburile: 1. Rostul pământului. 2. Ouă roșii. 3. Răspuns. — Giume. — Tărgurile. Anunțuri diferite.

Calendarul Bunului Creștin are următoarele chipuri: Avram Iancu. Casa lui A. Iancu în Vidra de sus. Neptii lui Avram Iancu. M. Sa Regele și I. P. S. S. Mitropolitul Nicolae stând de vorbă cu poporul. M. Sa Regina și A. S. R. Principele Carol părăsind bibliotecă din Vidra. M. S. Regina intrând în casa lui Avram Iancu. M. Sa Regina în Vidra de sus. M. Sa Regina în Câmpeni. Terasă în fața casei Iancului. Pr. nc. Carol spre Găina. Înaintea locuinței regale din Câmpeni. Tărâni așteaptă pe MM. LL. Preș. Asociațiunii V. Goldiș la Vidra. — Icoane din Biblie. — Biserici călătoare. Din mormântul lui Tutankamon. Țări care se beau. Bumbacul la noi. Un rege al grașilor.

În celelalte părți ale Calendarului se află: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii; însemnarea tărgurilor, întocmite după luni, ș. a.

Calendarul s'a tipărit în două ediții: o ediție cu Șematismul bisericii ortodoxe române din arhidieceza de A ba-lulia și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, cathești și învățători, — și altă ediție fără Șematism.

Prețul: Ediția cu Șematism 32 Lei, — fără Șematism 12 Lei.

Plus porto postal Lei 5, și sânt a se trimite înainte prin mandat poștal.

Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, se dă rabat